

ДИРЕКТИВИ

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2020/284 НА СЪВЕТА

от 18 февруари 2020 година

за изменение на Директива 2006/112/ЕО по отношение на въвеждането на определени изисквания за доставчиците на платежни услуги

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 113 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взе предвид становището на Европейския парламент ⁽¹⁾,

като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽²⁾,

в съответствие със специална законодателна процедура,

като има предвид, че:

- (1) Директива 2006/112/ЕО на Съвета ⁽³⁾ определя общите задължения за отчитане за данъчно задължените лица във връзка с данъка върху добавената стойност (ДДС).
- (2) Разрастването на електронната търговия улеснява трансграничните доставки на стоки и услуги до крайните потребители в държавите членки. В този контекст под трансгранична търговия се имат предвид доставки, за които ДДС е дължим в една държава членка, а доставчикът е установен в друга държава членка, в трета територия или в трета държава. Някои стопански субекти, обаче, се възползват от възможностите на електронната търговия и посредством измами и избягване на задълженията си във връзка с ДДС печелят неправомерно пазарно предимство. Когато се прилага принципът на данъчно облагане при местоназначението и предвид това, че потребителите нямат отчетни задължения, държавите членки по потребление се нуждаят от подходящи инструменти, за да откриват и упражняват контрол върху извършващите измами стопански субекти. Важно е да се води борба с трансграничните измами с ДДС, предизвикани от измамническото поведение на някои стопански субекти в областта на трансграничната електронна търговия.
- (3) При повечето покупки онлайн, направени от потребители в Съюза, плащанията се извършват чрез доставчици на платежни услуги. За да предостави платежна услуга, доставчикът на платежни услуги разполага със специфична информация с цел идентифициране на получателя на това плащане, както и с данни за датата, сумата и държавата членка по произход на плащането, както и дали плащането е започнало в помещението на търговеца. Тази специфична информация е особено важна при трансгранични плащания, при които платецът се намира в една държава членка, а получателят на плащането се намира в друга държава членка, в трета територия или в трета държава. Тази информация е необходима, за да могат данъчните органи на държавите членки („данъчните органи“) да изпълняват основните си задачи — откриване на извършващите измами стопански субекти и определяне на задълженията по ДДС. Ето защо е необходимо доставчиците на платежни услуги да предоставят тази информация на данъчните органи, за да им помогне да идентифицират и да се борят с измамите с ДДС.
- (4) За борбата с измамите с ДДС е важно от доставчиците на платежни услуги да се изискват да водят достатъчно подробни регистри и да докладват определени трансгранични плащания, установени като такива поради местонахождението на платеца и местонахождението на получателя на плащането. Следователно е необходимо да се определят понятията за местонахождение на платеца и за местонахождение на получателя на плащането, както и средствата за установяването на тези местонахождения. Местонахождението на платеца и на получателя на плащането следва единствено да поражда задължения за водене на регистър и докладване за установените в Съюза доставчици на платежни услуги и тези задължения следва да не засягат правилата, установени в Директива 2006/112/ЕО и в Регламент за изпълнение (ЕС) № 282/2011 на Съвета ⁽⁴⁾ по отношение на мястото на облагаемата сделка.

⁽¹⁾ Становище от 17 декември 2019 г. (все още непубликувано в Официален вестник).

⁽²⁾ ОВ С 240, 16.7.2019 г., стр. 33.

⁽³⁾ Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 347, 11.12.2006 г., стр. 1).

- (5) Въз основа на информацията, с която вече разполагат, доставчиците на платежни услуги могат да определят местонахождението на получателя на плащането и на платеца във връзка с предоставяните от тях платежни услуги, като използват идентификатор на платежната сметка на платеца или на получателя на плащането или друг идентификатор, който недвусмислено определя и предоставя местонахождението на платеца или получателя на плащането. Когато такива идентификатори не са налични, местонахождението на платеца или на получателя на плащането следва да бъде определено посредством бизнес идентификационен код на доставчика на платежни услуги, действащ от името на платеца или на получателя, в случаите когато финансовите средства се прехвърлят на получателя, без да се създават платежни сметки на името на платеца, когато финансовите средства не са кредитирани по платежна сметка на получателя на плащането или когато няма друг идентификатор на платеца или на получателя.
- (6) В съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁵⁾ е важно задължението на доставчика на платежни услуги да съхранява и предоставя информация във връзка с трансгранично плащане да бъде пропорционално и ограничено до това, което е необходимо на държавите членки за борбата с измамите с ДДС. Освен това, единствената информация, отнасяща се до платеца, която следва да бъде съхранявана, е неговото местонахождение. Що се отнася до информацията за получателя на плащането и самото плащане, от доставчиците на платежни услуги следва да се изисква само да съхраняват и да докладват на данъчните органи информацията, която им е необходима за откриване на извършващи измами субекти и за извършване на данъчни проверки. Поради тази причина от доставчиците на платежни услуги следва да се изисква да водят регистри само за тези трансгранични плащания, които могат да бъдат признак за икономическа дейност. Въвеждането на таван на базата на броя на плащанията, получени от получател за едно календарно тримесечие, може да бъде показател за това дали тези плащания са получени в рамките на икономическа дейност, като по този начин се изключат плащания за нетърговски цели. При достигането на тавана ще възникват задължения за водене на регистри и докладване на информация за доставчика на платежни услуги.
- (7) Възможно е в еднократно плащане от платец до получател да участват няколко доставчици на платежни услуги. Това еднократно плащане може да доведе до няколко прехвърляния на средства между различните доставчици на платежни услуги. Необходимо е всички доставчици на платежни услуги, участващи в дадено плащане, да имат задължения за водене на регистри и за докладване, освен ако не е приложимо специфично изключение. Тези регистри и доклади следва да съдържат информация за плащането от първоначалния платец до крайния получател на плащането, а не за междинните прехвърляния на средства между доставчиците на платежни услуги.
- (8) Задълженията за водене на регистри и за докладване следва да се прилагат не само когато доставчик на платежни услуги прехвърля средства или издава платежни инструменти за платеца, но също и в случаите, когато доставчик на платежни услуги получава средства или придобива платежни операции от името на получателя на плащането.
- (9) Задълженията, установени в настоящата директива, не следва да се прилагат по отношение на доставчиците на платежни услуги, попадащи извън обхвата на Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁶⁾. Ето защо, когато доставчиците на платежни услуги на получателя на плащането не се намират в държава членка, доставчиците на платежни услуги на платеца следва да бъдат обект на задълженията за водене на регистри и докладване относно трансграничното плащане. Обратно, с оглед на пропорционалността на задълженията за водене на регистри и за докладване, когато доставчиците на платежни услуги на получателя и на платеца на плащането се намират в държава членка, само доставчиците на платежни услуги на получателя на плащането следва да водят регистри. За целите на задълженията за водене на регистри и за докладване, даден доставчик на платежни услуги следва да се счита за намиращ се в държава членка, когато неговият бизнес идентификационен код (BIC) или уникален бизнес идентификатор се отнася до тази държава членка.
- (10) Поради значителния обем на информацията и чувствителния ѝ характер в контекста на защитата на личните данни, е необходимо и пропорционално доставчиците на платежни услуги да съхраняват регистри във връзка с трансграничните плащания за срок от три календарни години, за да съдействат на държавите членки в борбата с измамите с ДДС и откриването на извършващи измами субекти. Този срок осигурява достатъчно време на държавите членки да извършват ефективни проверки и да разследват предполагаеми измами с ДДС или да разкриват измами с ДДС.
- (11) Информацията, която трябва да се съхранява от доставчиците на платежни услуги, се събира и обменя между държавите членки в съответствие с Регламент (ЕС) № 904/2010 на Съвета ⁽⁷⁾, в който се определят правилата за административно сътрудничество и обмен на информация за целите на борбата с измамите с ДДС.

⁽⁵⁾ Регламент за изпълнение (ЕС) № 282/2011 на Съвета от 15 март 2011 г. за установяване на мерки за прилагане на Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 77, 23.3.2011 г., стр. 1).

⁽⁶⁾ Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

⁽⁷⁾ Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. за платежните услуги във вътрешния пазар, за изменение на директиви 2002/65/ЕО, 2009/110/ЕО и 2013/36/ЕС и Регламент (ЕС) № 1093/2010 и за отмяна на Директива 2007/64/ЕО (ОВ L 337, 23.12.2015 г., стр. 35).

⁽⁷⁾ Регламент (ЕС) № 904/2010 на Съвета от 7 октомври 2010 г. относно административното сътрудничество и борбата с измамите в областта на данъка върху добавената стойност (ОВ L 268, 12.10.2010 г., стр. 1).

- (12) Измамите с ДДС са общ проблем за всички държави членки, но те поотделно не разполагат с необходимата информация, за да гарантират правилното прилагане на правилата за ДДС при трансграничната електронна търговия или да се борят с измамите с ДДС при този вид търговия. Доколкото целта на настоящата директива, а именно борбата с измамите с ДДС, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки поотделно при наличието на трансграничен елемент и поради необходимостта от получаване на информация от други държави членки, а поради обхвата или последиците от действието може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приема мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в посочения член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигане на тази цел.
- (13) Настоящата директива е съобразена с основните права и с принципите, признати с Хартата на основните права на Европейския съюз, по-специално правото на защита на личните данни. Информацията относно плащанията, съхранявана и предоставяна в съответствие с настоящата директива, се обработва само от експерти на данъчните органи, работещи за борба с измамите, доколкото това е пропорционално и необходимо за постигане на целта на настоящата директива, а именно за борбата с измамите с ДДС. Настоящата директива също така спазва правилата, установени с Регламент (ЕС) 2016/679 и с Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁸⁾.
- (14) По силата на член 42, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2018/1725 беше осъществена консултация с Европейския надзорен орган по защита на данните и на 14 март 2019 г. беше получено становище ⁽⁹⁾.
- (15) Поради това Директива 2006/112/ЕО следва да бъде съответно изменена,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

В дял XI, глава 4 от Директива 2006/112/ЕО се вмъква следният раздел:

„Раздел 2а

Общи задължения за доставчиците на платежни услуги

Член 243а

За целите на настоящия раздел се прилагат следните определения:

- (1) „доставчик на платежни услуги“ означава всяка от категориите доставчици на платежни услуги, посочени в член 1, параграф 1, букви а)—г) от Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета (*), или физическо или юридическо лице, което се ползва от освобождаване в съответствие с член 32 от същата директива;
- (2) „платежна услуга“ означава всяка от стопанските дейности, посочени в точки 3—6 от приложение I към Директива (ЕС) 2015/2366;
- (3) „плащане“, с изключение на предвиденото в член 3 от Директива (ЕС) 2015/2366, означава „платежна операция“ съгласно определението в член 4, точка 5) от посочената директива или „наличен паричен превод“, съгласно определението в член 4, точка 22) от посочената директива;
- (4) „платец“ означава „платец“ съгласно определението в член 4, точка 8) от Директива (ЕС) 2015/2366;
- (5) „получател“ означава „получател“ съгласно определението в член 4, точка 9) от Директива (ЕС) 2015/2366;
- (6) „държава членка по произход“ означава „държава членка по произход“ съгласно определението в член 4, точка 1) от Директива (ЕС) 2015/2366;
- (7) „приемаща държава членка“ означава „приемаща държавата членка“ съгласно определението в член 4, точка 2) от Директива (ЕС) 2015/2366;

⁽⁸⁾ Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39).

⁽⁹⁾ ОВ С 140, 16.4.2019 г., стр. 4..

- (8) „платежна сметка“ означава „платежна сметка“ съгласно определението в член 4, точка 12) от Директива (ЕС) 2015/2366;
- (9) „IBAN“ означава „IBAN“ съгласно определението в член 2, точка 15) от Регламент (ЕС) № 260/2012 на Европейския парламент и на Съвета (**);
- (10) „BIC“ означава „BIC“ съгласно определението в член 2, точка 16) от Регламент (ЕС) № 260/2012.

Член 243б

1. За да се постигне целта за борба с измамите с ДДС, държавите членки изискват от доставчиците на платежни услуги да водят достатъчно подробни регистри на получателите и на плащанията във връзка с платежните услуги, които изпълняват за всяко календарно тримесечие, за да могат компетентните органи на държавите членки да извършват контрол върху доставките на стоки и услуги, които в съответствие с разпоредбите на дял V се смятат за извършени в държава членка.

Изискването, посочено в първата алинея се прилага само по отношение на платежните услуги, предоставяни във връзка с трансграничните плащания. Плащането се счита за трансгранично, когато платецът се намира в една държава членка, а получателят – в друга държава членка, в трета територия или в трета държава.

2. Изискването, на което доставчиците на платежни услуги се подчиняват съгласно параграф 1, се прилага, когато по време на календарно тримесечие доставчик на платежни услуги предоставя платежни услуги, съответстващи на повече от 25 трансгранични плащания към един и същ получател.

Броят на трансграничните плащания, посочени в първата алинея от настоящия параграф, се изчисляват въз основа на платежните услуги, предоставени от доставчика на платежни услуги по държави членки и по идентификаторите, посочени в член 243в, параграф 2. Когато доставчикът на платежни услуги разполага с информация, че получателят има няколко идентификатора, изчисляването се извършва по получател.

3. Изискването, посочено в параграф 1, не се прилага за платежни услуги, предоставяни от доставчиците на платежни услуги на платеца по отношение на всяко плащане, когато поне един от доставчиците на платежни услуги на получателя се намира в държава членка съгласно BIC на този доставчик на платежни услуги или всеки друг бизнес идентификационен код, който недвусмислено идентифицира доставчика на платежни услуги и неговото местонахождение. Независимо от това доставчиците на платежни услуги на платеца включват тези платежни услуги при изчисляването, посочено в параграф 2.

4. Когато се прилага изискването, посочено в параграф 1, за доставчиците на платежни услуги, регистърът:

- а) се води от доставчика на платежни услуги в електронен формат за срок от три календарни години, считано от края на календарната година, от датата на плащането;
- б) се предоставя в съответствие с член 246 от Регламент (ЕС) № 904/2010 на държавата членка по произход на доставчика на платежни услуги или на приемащата държава членка, когато доставчикът на платежни услуги предоставя платежни услуги в държави членки, различни от държавата членка по произход.

Член 243в

1. За целите на прилагането на член 243б, параграф 1, втора алинея и без да се засягат разпоредбите на дял V, за местонахождение на платеца се счита държавата членка, съответстваща на:

- а) IBAN на платежната сметка на платеца или всеки друг идентификатор, който недвусмислено определя и предоставя местонахождението на платеца, или когато не са налични такива идентификатори,
- б) BIC или всеки друг бизнес идентификационен код, който недвусмислено определя и предоставя местонахождението на доставчика на платежни услуги, действащ от името на платеца;

2. За целите на прилагането на член 243б, параграф 1, втора алинея за местонахождение на получателя се счита държавата членка, третата територия или третата държава, съответстваща на:

- а) IBAN на платежната сметка на получателя или всеки друг идентификатор, който недвусмислено определя и предоставя местонахождението на получателя, или когато не са налични такива идентификатори,
- б) BIC или всеки друг бизнес идентификационен код, който недвусмислено определя и предоставя местонахождението на доставчика на платежни услуги, действащ от името на получателя.

Член 243з

1. Регистърът, воден от доставчиците на платежни услуги съгласно член 243б, съдържа следната информация:
 - а) ВИС или всеки друг бизнес идентификационен код, който недвусмислено идентифицира доставчика на платежната услуга;
 - б) името или наименованието на предприятието на получателя, както е въведено в регистъра на доставчика на платежни услуги;
 - в) ако има такъв, идентификационния номер по ДДС или друг национален данъчен номер на получателя;
 - г) IBAN или ако липсва IBAN, всеки друг идентификатор, който недвусмислено определя и предоставя местонахождението на получателя;
 - д) ВИС или всеки друг бизнес идентификационен код, който недвусмислено определя и предоставя местонахождението на доставчика на платежни услуги, действащ от името на получателя, когато получателят получава финансовите средства, без да разполага с платежна сметка;
 - е) ако има такъв, адреса на получателя, както е въведен в регистъра на доставчика на платежни услуги;
 - ж) данни за всяко трансгранично плащане, посочено в член 243б, параграф 1;
 - з) данни за всички възстановявания на изплатени средства, определени като такива, за трансграничните плащания, посочени в буква ж).
2. Информацията, посочена в параграф 1, букви ж) и з), съдържа следните данни:
 - а) датата и часа на плащането или на възстановяването на изплатени средства;
 - б) сумата и валутата на плащането или възстановяването на изплатени средства;
 - в) държавата членка по произход на плащането, получено от получателя или от негово име, държавата членка по местоназначение на възстановяването на изплатени средства, в зависимост от случая, и информацията, използвана за определяне на произхода или местоназначението на плащането или на възстановяването на изплатени средства в съответствие с член 243в;
 - г) всякаква допълнителна информация, която недвусмислено идентифицира плащането;
 - д) когато е приложимо, информация, че плащането е започнало в помещенията на търговеца.“

(*) Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. за платежните услуги във вътрешния пазар, за изменение на директиви 2002/65/ЕО, 2009/110/ЕО и 2013/36/ЕС и Регламент (ЕС) № 1093/2010 и за отмяна на Директива 2007/64/ЕО (ОВ L 337, 23.12.2015 г., стр. 35).

(**) Регламент (ЕС) № 260/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2012 г. за определяне на технически и бизнес изисквания за кредитни преводи и директни дебити в евро и за изменение на Регламент (ЕО) № 924/2009 (ОВ L 94, 30.3.2012 г., стр. 22).

Член 2

1. Държавите членки приемат и публикуват най-късно до 31 декември 2023 г. законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби.

Те прилагат тези разпоредби, считано от 1 януари 2024 г.

Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите членки.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 3

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 4

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Брюксел на 18 февруари 2020 година.

За Съвета
Председател
Z. MARÍĆ
